

מדינת ישראל

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, ד' בתשרי, תשפ"ג
29 בספטמבר 2022
317/2022

חדש בלמ"ס! מדדים להזדקנות מיטבית בישראל - נתונים נבחרים מתוך הדוח הראשון, 2020 New at the CBS! Indicators for Optimal Ageing in Israel - Selected Data from the First Report, 2020

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מפרסמת לראשונה נתונים נבחרים מתוך דוח המדדים הלאומיים להזדקנות מיטבית. הדוח מופק כחלק מיישום החלטת ממשלת ישראל מיולי 2021 "מפת מדדים לאומיים להזדקנות מיטבית" (החלטה מס' 127). הדוח הראשון המלא צפוי להתפרסם בקרוב, ויתמקד באוכלוסיית בני 65 ומעלה בישראל.

אחד האתגרים החברתיים-כלכליים הגדולים שעיימו מתמודדת מדינת ישראל הוא הזדקנות האוכלוסייה. עד שנת 2035 (בעוד כעשור) צפוי מספרם של בני ה-65 ומעלה לגדול משמעותית ולהגיע ליותר מ-1.6 מיליון, קרוב ל-14% מכלל האוכלוסייה. בשל כך סומן אתגר ההזדקנות כאחד מהאתגרים הלאומיים של ישראל המחייב את הממשלה להיערך כבר היום, כדי להתאים ולייעל את השירותים הציבוריים לצורכי האוכלוסייה המבוגרת תוך מתן מענה לעלייה הצפויה בהוצאה הציבורית הנדרשת.

מפת המדדים הלאומיים להזדקנות מיטבית גובשה על ידי צוות עבודה משותף הכולל את משרדי הממשלה: משרד ראש הממשלה, משרד הבריאות, משרד הרווחה והביטחון החברתי, המשרד לשוויון חברתי ומשרד האוצר, בשותפות עם ג'וינט-אשל, מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל, מרכז הידע לחקר הזדקנות האוכלוסייה בישראל והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מטרתה של מפת המדדים היא לסייע לממשלה בגיבוש מדיניות מבוססת נתונים שתוביל להקצאה יעילה של המשאבים הציבוריים ומתוך כך לצמצום פערים ולחיזוק תהליכי הזדקנות מיטבית בישראל. מפת המדדים נועדה לשרת את כל הגורמים הרלוונטיים לקידום הזדקנות מיטבית, לרבות רשויות מקומיות, המגזר העסקי, חברה אזרחית ועוד. ההתבססות של הגורמים האלה על מפת מדדים לאומית תתרום לקידום המחקר והידע ולהשגת המטרות והיעדים הרצויים בתחום.

כתבו סופיה פראן ועמית יגור-קרול – תחום מדדי איכות חיים ותוצרים סטטיסטיים רוחביים
לקבלת הסברים נא לפנות למרכז למידע סטטיסטי 02-6592666
או באמצעות [טופס פנייה מקוון](mailto:info@cbs.gov.il)

הדוח הראשון מתמקד בנתונים המתייחסים לשנים 2015-2020 וכולל נתונים עבור 40 מדדים:

- 16 מדדי-על להזדקנות מיטבית בתחומים של **בריאות, משמעות וחוסן כלכלי**
- 24 מדדים מנבאים להזדקנות מיטבית בתחומים: **ניהול בריאות, אורח חיים בריא ואורח חיים חברתי פעיל (בעתיד יפותח תחום ההתנהלות הפיננסית)**
- כמו כן, כלולים במפת המדדים מדדי **אוריינות דיגיטלית** הנחשבים לבעלי חשיבות רבה בשל תרומתם האפשרית לשיפור בכל אחד מהתחומים הנמדדים.

מעבר לתמונת המצב ברמה הלאומית ובהתאם לזמינות הנתונים, ניתוח המדדים והצגתם כוללים השוואות בין-לאומיות, פילוחים לפי מין וקבוצת אוכלוסייה והשוואה בין קבוצות גיל שונות בקרב בני 65 ומעלה. בהתאם להחלטת הממשלה, דוח המדדים להזדקנות מיטבית יתפרסם אחת לשנתיים ויעודכן בהתאם לפיתוחים חדשים ולבחינה שוטפת של המדדים הנכללים במפת המדדים.

[לדף הנושאי באתר הלמ"ס](#)

[לקובץ נתוני המדדים](#)

הדוח הראשון כולל 40 מדדים של הזדקנות מיטבית, מתוכם 16 מדדי-על ו-24 מדדים מנבאים. עבור 31 מדדים זמינים נתונים המאפשרים להציג מגמת שינוי בטווח השנים של הדוח – 2015-2020 (חלק מהמדדים פוצלו לתתי-מדדים, ובסך הכל נכללים בדוח 57 מדדים ותתי-מדדים).

- בקרב אוכלוסיית בני ה-65 ומעלה בישראל **נרשם שיפור ב-32 מדדים ותתי-מדדים** בתחומים השונים לעומת שנת הבסיס (2015, אלא אם כן צוין אחרת).
- בכל המדדים **בתחום הבריאות** חל שיפור לעומת שנת הבסיס (20 מדדים ותתי-מדדים), למעט שיעור היארעות של סרטן הערמונית.
- **ב-7 מדדים ותתי-מדדים נרשמה הרעה** לעומת שנת הבסיס, 6 מתוכם היו מדדים מנבאים (4 מתחום אורח חיים בריא).
- **ב-8 מדדים ותתי-מדדים המצב נשאר יציב** לעומת שנת הבסיס, מתוכם 5 מדדים מנבאים מתחום אורח חיים פעיל.
- **בקרב גברים נרשם שיפור ב-27 מדדים ותתי-מדדים** לעומת שנת הבסיס. נרשמה הרעה ב-11 מדדים ותתי-מדדים, מתוכם 6 מתחום הבריאות ו-4 מתחום אורח חיים בריא. ב-5 מדדים לא נרשם שינוי.
- **בקרב נשים נרשם שיפור ב-31 מדדים ותתי-מדדים** לעומת שנת הבסיס, בין היתר שיפור בכל מדדי הבריאות. ב-6 מדדים נרשמה הרעה, רובם מתחום אורח חיים בריא, וב-6 מדדים לא נרשם שינוי.
- **בקרב יהודים ואחרים¹ נרשם שיפור ב-23 מדדים ותתי-מדדים** לעומת שנת הבסיס, מתוכם 15 מתחום הבריאות. ב-5 מדדים נרשמה הרעה – 2 מתחום הבריאות והשאר מתחום אורח חיים פעיל, וב-5 מדדים לא נרשם שינוי.
- **בקרב הערבים ב-22 מדדים ותתי-מדדים נרשם שיפור** לעומת שנת הבסיס, מתוכם 10 מדדים מתחום הבריאות. ב-8 מדדים נרשמה הרעה, 7 מתוכם מתחום הבריאות. ב-3 מדדים לא נרשם שינוי.

¹ אחרים כוללים: נוצרים לא-ערבים, בני דתות אחרות ואנשים ללא סיווג דת במרשם האוכלוסין.

מדדי-על בקרב בני 65 ומעלה (בריאות, משמעות וחוסן כלכלי)

בריאות

- **תוחלת החיים** של נשים גבוהה יותר משל גברים, יחד עם זאת, מספר שנות החיים הבריאים של גברים גבוה מזה של נשים.
- בשיעורי **היארעות של כל סוגי הסרטן** חלה ירידה לעומת 2019.
- בקרב **גברים** חלה עלייה בשיעורי היארעות של סרטן הערמונית (לעומת 2015), באחוזי חולי סוכרת ובשיעור מטופלי דיאליזה.
- שיעורי **סוכרת, שבץ מוחי וטיפול דיאליזה** בקרב גברים גבוהים מאלה של נשים.
- **אחוזי הנשים** שדיווחו על דיכאון ועל מוגבלות בפעולות בסיסיות יומיומיות גבוהים מאלה של הגברים.

משמעות

- הן בקרב גברים והן בקרב נשים חלה ירידה **בתחושת הבדידות**. נשים חשות בדידות פי 2 מגברים, ערבים חשים בדידות יותר מיהודים ואחרים.
- אחוז הגברים שהביעו **שביעות רצון מהחיים** גבוה משל נשים.
- **ציון איכות החיים** בקרב נשים ערביות היה הנמוך ביותר.

חוסן כלכלי

- במשקי הבית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה חלה ירידה באחוז המדווחים **שאינם מסתדרים כלכלית**. אחוז זה גבוה במיוחד במשקי הבית הערבים שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה.
- **מדד ג'יני לאי-שוויון** גבוה יותר בקרב משקי בית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה, לעומת כלל משקי הבית באוכלוסייה, ובמיוחד בקרב משקי בית שבהם בודדים בני 65 ומעלה.
- בשנת 2019 **ההכנסה הכספית החציונית נטו לנפש סטנדרטית** בקרב משקי בית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה הייתה דומה להכנסה בכלל משקי הבית באוכלוסייה.
- **ההכנסה הכספית החציונית נטו לנפש סטנדרטית הנמוכה ביותר היא בקרב משקי בית של בודדים בני 65 ומעלה.**

מדדים מנבאים בקרב בני 65 ומעלה (ניהול בריאות, אורח חיים בריא, אורח חיים חברתי פעיל ואוריינות דיגיטלית)

ניהול בריאות

- חלה עלייה באחוז המעריכים כי בריאותם טובה מאוד או טובה.
- לעומת שנת הבסיס, חלה ירידה באחוז מקבלי חיסון נגד שפעת, ועלייה באחוז מקבלי חיסון נגד פנאומוקוק.

אורח חיים בריא

- חלה ירידה באחוז המקפידים לפחות על שתי התנהגויות בריאות.
- חלה ירידה באחוז האנשים שחוו ירידה משמעותית במשקל, תת-משקל או השמנת יתר.
- נשים נוטות לסבול יותר ממשקל לא תקין: מירידה משמעותית לא רצונית במשקל, ממצב של תת-משקל וממצב של השמנת יתר.

אורח חיים חברתי פעיל

- ציון גבוה בכל קבוצת האוכלוסייה בשביעות רצון מהרשת החברתית (קבוצת אנשים המקיימים ביניהם קשרים שונים, כגון בני משפחה או חברים). בקרב ערבים הציון היה גבוה יותר מהציון בקרב יהודים ואחרים.
- הן בקרב גברים והן בקרב נשים חלה עלייה בשיעור התעסוקה לעומת שנת הבסיס. נשמר פער של פי 2 לטובת הגברים. השיעור בקרב יהודים ואחרים גבוה פי 3 מהשיעור בקרב ערבים.
- אחוזי הערבים החשים הערכה מבני משפחה ושביעות רצון מהיחסים עם השכנים גבוהים מאלה של יהודים ואחרים.
- אחוז היהודים והאחרים העוסקים בפעילויות פנאי יחידנית גבוה מאחוז הערבים.

אוריינות דיגיטלית

- אחוז משקי בית שיש להם נגישות למחשב ביתי, מחשב נישא או טבלט נמוך יותר בקרב משקי בית שבהם לפחות פרט אחד מעל גיל 65 בהשוואה לכלל משקי בית.
- חלה עלייה באחוז המשתמשים באינטרנט, כולל השימוש דרך הטלפון הנייד.
- חלה עלייה באחוז המשתמשים בשירותי ממשל מקוונים. אחוז הגברים המשתמשים בשירותי ממשל מקוונים היה כמעט פי 2 משל נשים; אחוז היהודים והאחרים היה כמעט פי 4 יותר משל ערבים.

הערות ללוחות

שנת הבסיס היא 2015 והשנה המעודכנת האחרונה היא 2020, אלא אם כן צוין אחרת.

בלוחות שבהם מוצגות מגמות לעומת שנת הבסיס ולעומת השנה הקודמת, כיוון החץ מורה על ירידה או על עלייה בערך המדד:

חץ אדום: מגמה שלילית, הרעה (כלומר בניגוד לכיוון המגמה הרצוי)

חץ ירוק: מגמה חיובית, שיפור (כלומר תואם לכיוון המגמה הרצוי)

סימן ~ : מגמה ללא שינוי או שינוי של פחות מנקודת האחוז במדדים שמקורם בסקרים מדגמיים כמו הסקר החברתי.

- : חוסר מקרים

מדדי-על להזדקנות מיטבית

תחום בריאות (בני 65 ומעלה)

ירידה קלה בתוחלת חיים בגיל 65 בקרב גברים (מ-19.7 ב-2019 ל-19.3 ב-2020); הפער בין המינים בתוחלת חיים גבוה יותר אצל ערבים לעומת יהודים ואחרים, והוא עלה מ-2.3 ב-2015 ל-3.1 ב-2020; עלייה בשנות חיים בריאים² בקרב גברים ונשים; ירידה במקרים חדשים של מחלות הסרטן בקרב נשים וגברים, למעט סרטן הערמונית (עלייה מ-381 ל-100,000 ב-2015 ל-396 ל-100,000 ב-2019); יציבות באחוז חולי הסוכרת, ירידה במקרים חדשים של שבץ מוחי ומטופלי דיאליזה; יציבות בתחושת דיכאון; עלייה באחוז התפקוד ללא קושי במדדי התפקוד ADL ו-IADL,³ ירידה באחוז האנשים המתקשים בפעולות יומיומיות ובפעולות יומיומיות אינסטרומנטליות לעומת 2015.

לוח א - מדדי-על בתחום הבריאות (שיעורים ל-100,000, אלא אם כן צוין אחרת)

2015 ⁵	2020 ⁴	כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	הכיוון הרצוי	
					תוחלת חיים בגיל 65 – שנות חיים
18.9	19.3	↑	↓	↑	גברים
21.5	22.0	↑	~	↑	נשים
					שנות חיים בריאים בגיל 65 ⁶
10.3	11.6	↑	↑	↑	גברים
9.8	10.5	↑	↑	↑	נשים
1,782	1,653	↓	↓	↓	שיעור היארעות ⁷ של כלל מחלות הסרטן (שאותות ממאירות) (2019)
381	396	↑	↓	↓	שיעור היארעות של סרטן הערמונית – גברים
439	387	↓	↓	↓	שיעור היארעות של סרטן השד – נשים

² מספר השנים הממוצע שאדם צפוי לחיות ללא בעיה בריאותית שמפריעה לו בתפקוד. החישוב מבוסס על נתוני לוח תמותה ושיעורי הימצאות ספציפיים לגיל של בעיה בריאותית המפריעה בתפקוד המחושבים לפי הסקר החברתי של הלמ"ס.

³ ADL – מבחן להערכת מצבו התפקודי של אדם מבוגר בביצוע פעולות יום-יומיות: הלבשה, הליכה בתוך החדר, רחצה, אכילה, קימה מהמיטה ושימוש בשירותים.
IADL – מבחן להערכת מצבו התפקודי של אדם מבוגר בביצוע פעולות אינסטרומנטליות יום-יומיות בנייהול משק הבית: התמצאות במרחב, הכנת ארוחה חמה, עריכת קניות, שימוש בטלפון, לקיחת תרופות, ביצוע עבודות בית, התנהלות כספית כגון תשלום חשבונות ומעקב אחר הוצאות, יציאה מהבית ושימוש בתחבורה (פרטית או ציבורית).

⁴ בכל הלוחות שנת הבסיס היא 2015 והשנה המעודכנת האחרונה היא 2020, אלא אם כן צוין אחרת.

⁵ בכל הלוחות שנת הבסיס היא 2015 והשנה המעודכנת האחרונה היא 2020, אלא אם כן צוין אחרת.

⁶ מספר השנים הממוצע שאדם צפוי לחיות ללא בעיה בריאותית שמפריעה לו בתפקוד. החישוב מבוסס על נתוני לוח תמותה ושיעורי הימצאות ספציפיים לגיל של בעיה בריאותית המפריעה בתפקוד המחושבים לפי הסקר החברתי של הלמ"ס.

⁷ מקרים חדשים של מחלה בשנה נתונה (שיעורים גולמיים).

2015 ⁵	2020 ⁴	כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	הכיוון הרצוי	
186	177	↓	↓	↓	שיעור היארעות של סרטן הריאה
225	174	↓	↓	↓	שיעור היארעות של סרטן המעי הגס והחלחולת
125	121	↓	↓	↓	שיעור היארעות של סרטן שלפוחית השתן
96	81	↓	↓	↓	שיעור היארעות של סרטן לימפומה – כל הסוגים
30.3	29.7	↓	~	↓	שיעור הימצאות חולי סוכרת – אחוזים (2019)
14.1	11.7	↓	↓	↓	שיעור היארעות של שבץ מוחי (כולל TIA – שבץ מוחי חולף) שיעור ל-1,000
10.4	9.0	↓	↓	↓	שיעור היארעות של שבץ מוחי ללא TIA – שיעור ל-1,000
103.7	102.2	↓	↓	↓	שיעור היארעות מטופלי דיאליזה
32.2	25.0	↓	~	↓	תחושת דיכאון ב-12 החודשים האחרונים ⁸ – אחוזים
30.8	-	-	-	↓	תחושת דיכאון או עצבות בחודש האחרון ⁹ – אחוזים (2015)
82.3	83.2	↑	-	↑	תפקוד ADL – אחוזים (2017) ללא קושי
9.6	8.5	↓	-	↓	קושי ב-1-3 פעולות יומיומיות
8.1	6.6	↓	-	↓	קושי ב-4-6 פעולות יומיומיות
67.8	68.6	↑	-	↑	תפקוד IADL – אחוזים (2017) ללא מוגבלות
18.0	15.6	↓	-	↓	מוגבלות ב-1-4 פעולות אינסטרומנטליות יומיומיות
14.3	14.2	↓	-	↓	מוגבלות ב-5-9 פעולות אינסטרומנטליות יומיומיות

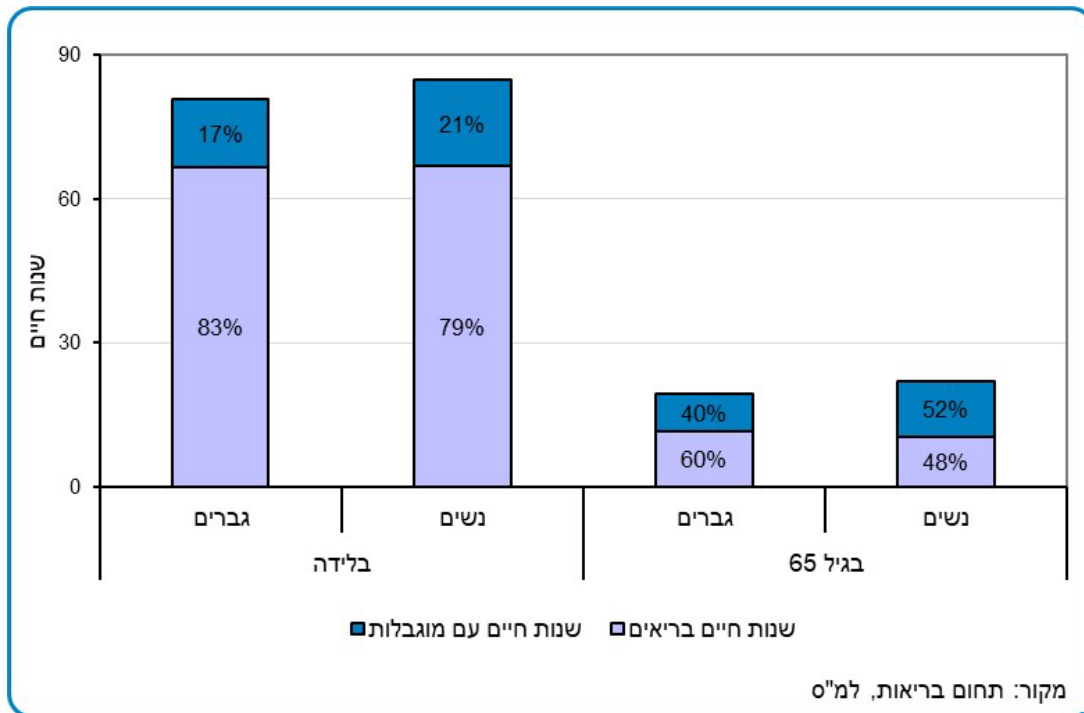
תוחלת חיים ושנות חיים בריאים

תוחלת החיים בגיל 65 בישראל היא מהגבוהות במדינות ה-OECD: 19.3 שנים לגברים (מקום 9) ו-22.0 שנים לנשים (מקום 13) בשנת 2020. תוחלת החיים הגבוהה ביותר לגברים היא באוסטרליה (20.3 שנים) ותוחלת החיים הגבוהה ביותר לנשים היא בפינ (24.9 שנים).

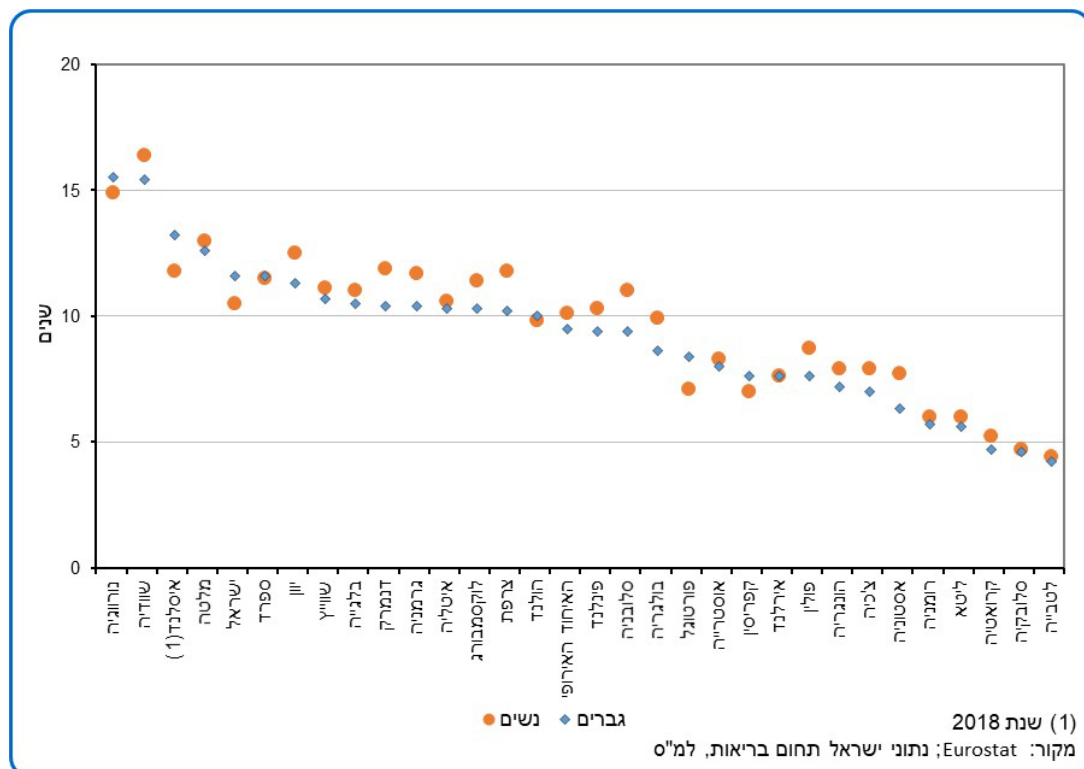
⁸ 'לעיתים קרובות' או 'מדי פעם'
⁹ 'תמיד' או 'לעיתים קרובות'

הפער בין המינים בקרב יהודים ואחרים עמד על 2.6 שנים בשנת 2020, והיה נמוך יותר מהפער בין המינים בקרב ערבים – 3.1 שנים. ב-2015 המגמה הייתה הפוכה: הפער בין המינים בקרב יהודים ואחרים היה גבוה יותר מהפער בקרב ערבים: 2.5 שנים לעומת 2.3 שנים, בהתאמה. מספר השנים שנשים חיות עם מוגבלות גדול יותר ממספר השנים אצל גברים – 11.5 שנים לעומת 7.7 שנים, בהתאמה ב-2020.

תרשים 1 - תוחלת חיים, שנות חיים בריאים עם מוגבלות, בלידה ובגיל 65, לפי מין, 2020

תרשים 2 - שנות חיים בריאים בגיל 65 לפי מין, השוואה בין-לאומית, 2020

תחלואה בסרטן

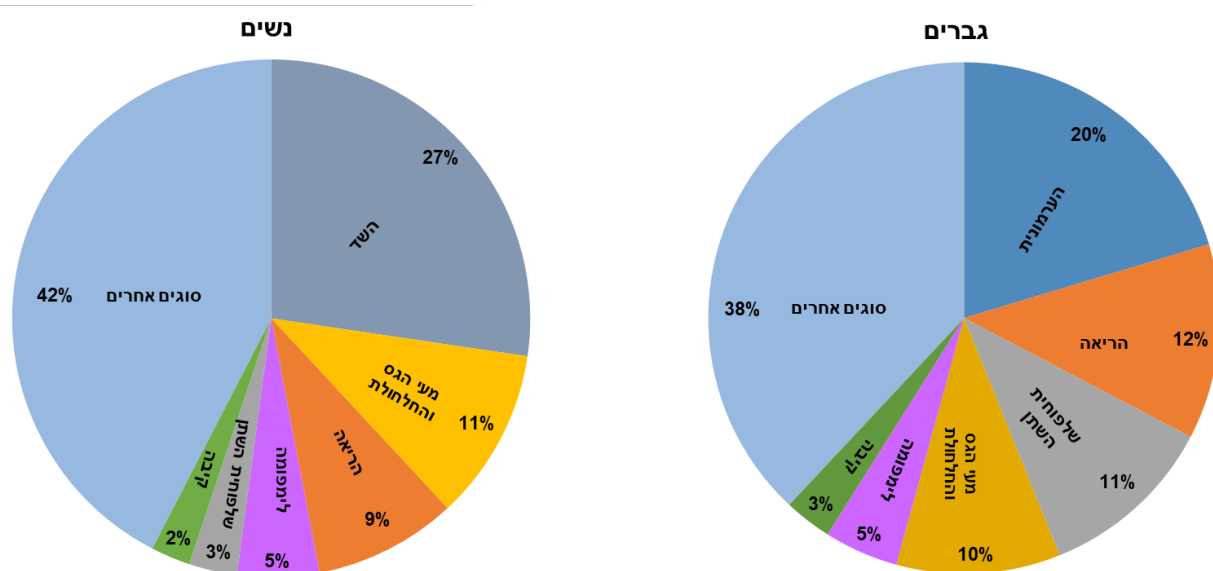
נכון לשנת 2019, 117,440 אנשים בישראל אובחנו במחלת הסרטן בחמש השנים האחרונות והיו בחיים בסוף 2019, יותר ממחציתם היו בגיל 65 ומעלה (63,178 חולי סרטן).

בקרב בני 65 ומעלה התגלו 17,773 מקרים חדשים של סרטן ב-2019. שיעור ההיארעות של סרטן בקרב בני 65 ומעלה גבוה כמעט פי 5 משיעור זה בקרב כלל האוכלוסייה – 1,653 לעומת 351 ל-100,000, בהתאמה ב-2019. בין 2015 ל-2019 נרשמה ירידה בשיעור ההיארעות בכל הגילים.

שיעור ההיארעות של התחלואה בסרטן בקרב בני 65 ומעלה עמד ב-2019 על 1,948 ל-100,000 לגברים ועל 1,417 ל-100,000 לנשים; על 1,686 ל-100,000 ליהודים ואחרים ועל 1,310 ל-100,000 לערבים.

בקרב גברים בני 65 ומעלה סוג הסרטן הנפוץ ביותר הוא סרטן הערמונית (396 ל-100,000 ב-2019) ובקרב נשים בנות 65 ומעלה סוג הסרטן הנפוץ ביותר הוא סרטן השד (387 ל-100,000 ב-2019).

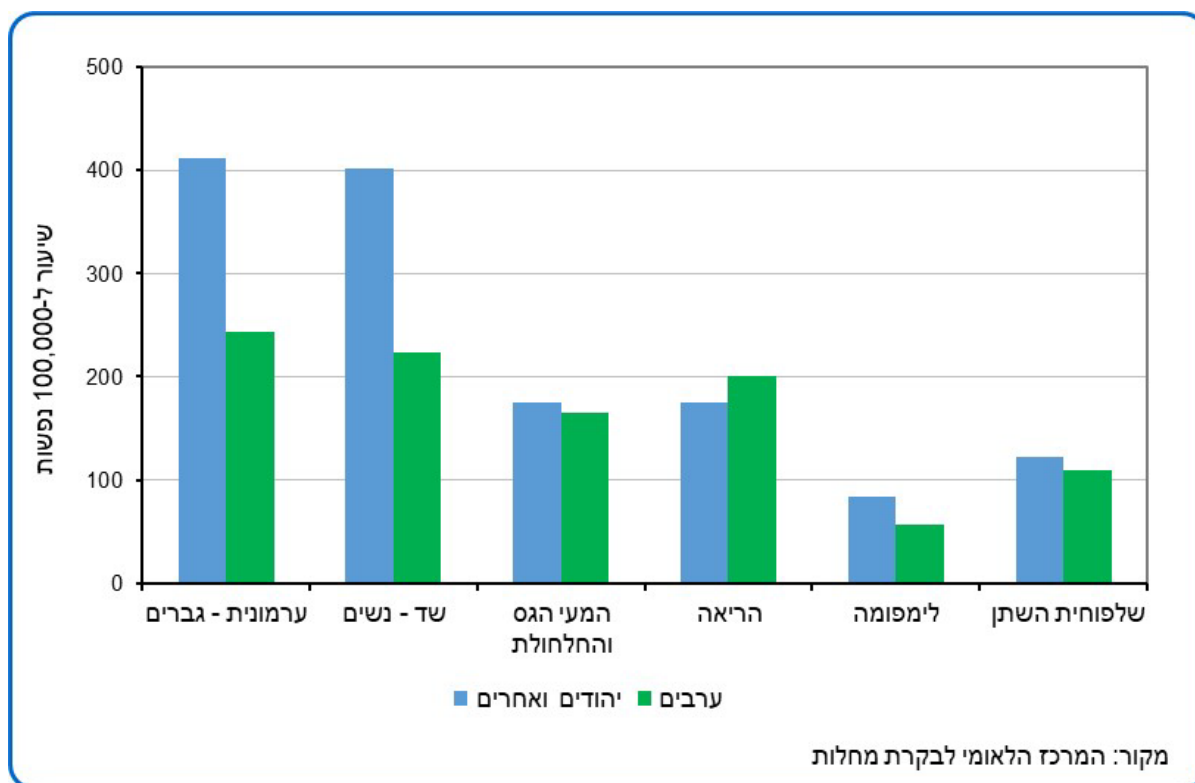
תרשים 3 - מקרים חדשים של סרטן בקרב בני 65 ומעלה, לפי סוג ומין, 2019

מקור: המרכז הלאומי לבקרת מחלות

תרשים 4 - שיעור היארעות של תחלואה בסרטן בקרב בני 65 ומעלה,

לפי סוג הסרטן וקבוצת אוכלוסייה, 2019

סוכרת

שיעור ההימצאות של חולי הסוכרת בקרב בני 65 ומעלה היה יציב לאורך השנים, ועמד על 29.7% בשנת 2019. שיעור זה היה גבוה כמעט פי 5 מהאחוז בכלל האוכלוסייה¹⁰ (6.3%). השיעור גבוה במיוחד בקרב בני 84-75 – 33.6%.

שיעור חולי הסוכרת בקרב גברים בני 65 ומעלה גבוה יותר מנשים – 32.4% לעומת 27.6%, בהתאמה.

שבץ מוחי

בשנת 2020 היו רשומים בסך הכל 75,023 אנשים שעברו אירוע של שבץ מוחי¹¹ (כולל TIA – שבץ מוחי חולף), מתוכם 71% היו בני 65 ומעלה. ב-2020 נרשמו 13,047 מקרים חדשים של שבץ מוחי (כולל TIA) בקרב בני 65 ומעלה – שיעור היארעות של 11.7 ל-1,000, גבוה כמעט פי 4 מהשיעור בקרב כלל בני 20 ומעלה (3.1 ל-1,000). בכל קבוצות הגיל נצפתה מגמת ירידה בשיעור ההיארעות של שבץ מוחי, במיוחד בקרב בני 85 ומעלה (שאצלם נמצא השיעור הגבוה ביותר) – מ-28.0 ל-1,000 נפש ב-2015 ל-23.3 ל-1,000 נפש ב-2020.

¹⁰ בקרב בני שנתיים ומעלה.

¹¹ כלל המקרים באוכלוסיית בני 20 ומעלה המדווחים לרישום הלאומי לשבץ מוחי מתחילת 2014 עד סוף 2020, לאחר הפחתת הנפטרים.

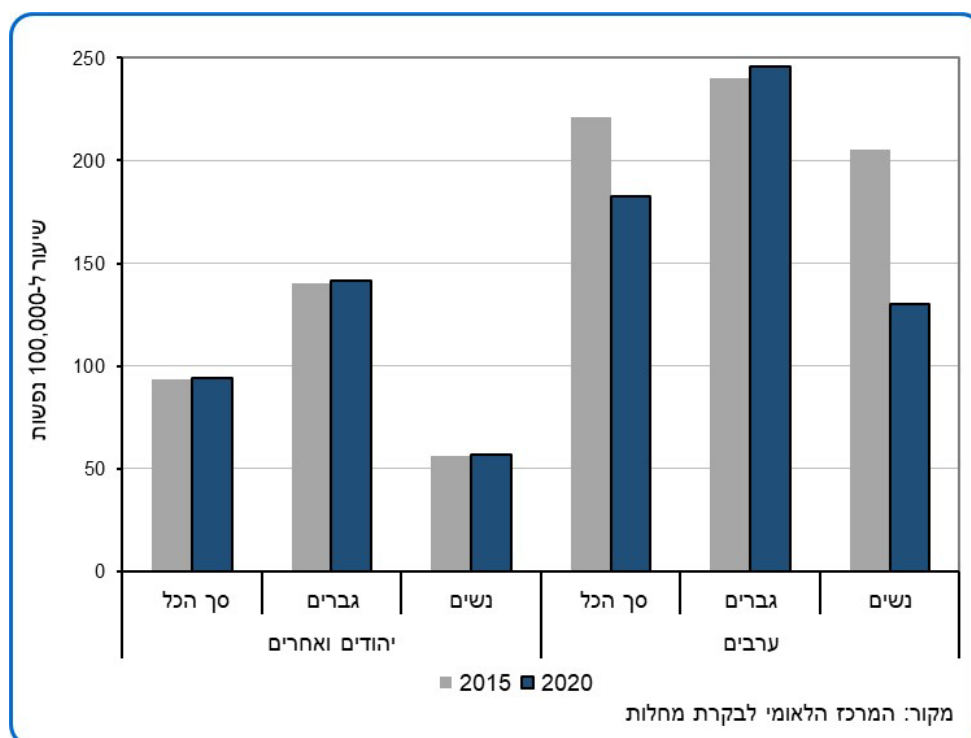
מטופלי דיאליזה

בשנת 2020 היו רשומים בישראל 6,916 מטופלי דיאליזה, מתוכם 63% בגיל 65 ומעלה (4,344).
בשנת 2020 נוספו 1,135 מקרים חדשים של מטופלי דיאליזה בקרב בני 65 ומעלה – שיעור היארעות של 102.2 ל-100,000 נפש.

באותה שנה שיעור מטופלי הדיאליזה בקרב גברים עמד על 150.8 ל-100,000, ובקרב נשים – על 63.0 ל-100,000.

שיעור מטופלי הדיאליזה בקרב הערבים עמד על 182.8 ל-100,000 ובקרב יהודים ואחרים – על 94.4 ל-100,000.

תרשים 5 - שיעור ההיארעות של מטופלי דיאליזה בקרב בני 65 ומעלה, לפי קבוצת אוכלוסייה ומין, ב-2020 לעומת 2015

תחושת דיכאון

נכון לשנת 2020 כרבע מבני 65 ומעלה בישראל דיווחו על תחושת דיכאון בשנה האחרונה,¹² בהשוואה ל-21.6% מכלל אוכלוסיית בני 20 ומעלה. נשים בנות 65 ומעלה חשות דיכאון פי 2 מגברים – 31.0% לעומת 17.8%, בהתאמה.

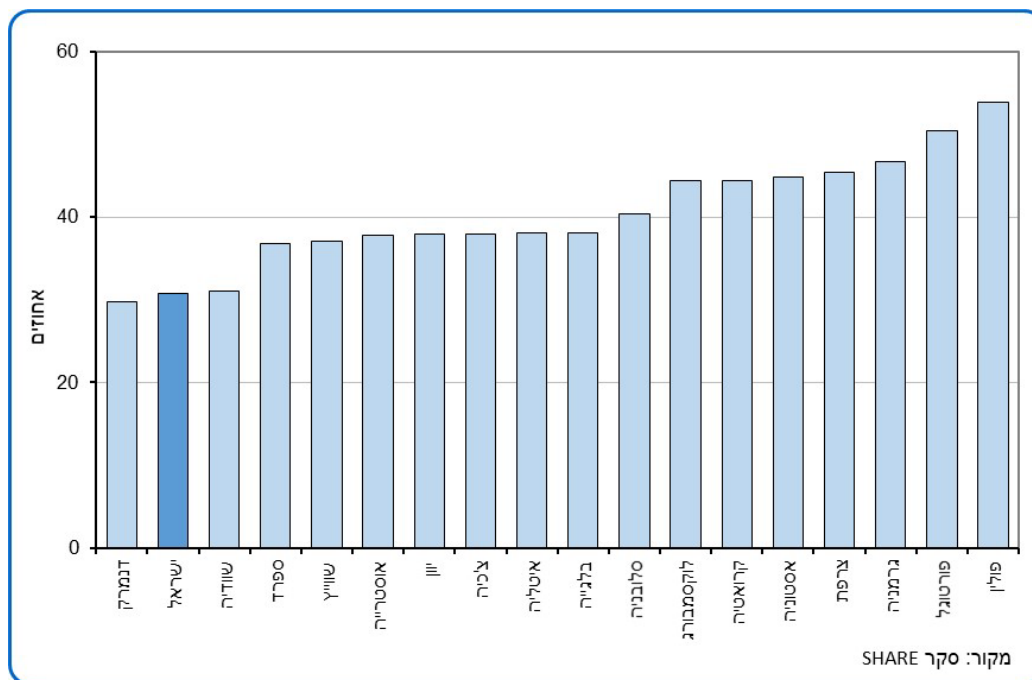
על פי הנתונים מסקר SHARE,¹³ אחוז המדווחים על תחושת דיכאון או עצבות בישראל נמוך מהאחוזים ברוב המדינות המשתתפות בסקר.

¹² דיווחו שחשו דיכאון לעיתים קרובות או מדי פעם בשנה האחרונה.

¹³ סקר SHARE (The Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe) הוא סקר אורך הבוחן מצב בריאותי, חברתי-כלכלי ורגשי בקרב מבוגרים בני 50 במדינות אירופה. בישראל הסקר נערך החל משנת 2004, אחת לשנתיים, על ידי מרכז הידע לחקר הזדקנות האוכלוסייה בישראל באוניברסיטה העברית בירושלים.

תרשים 6 - בני 65 ומעלה שחשו דיכאון או עצבות(1) בחודש האחרון,

השוואה בין-לאומית, 2015

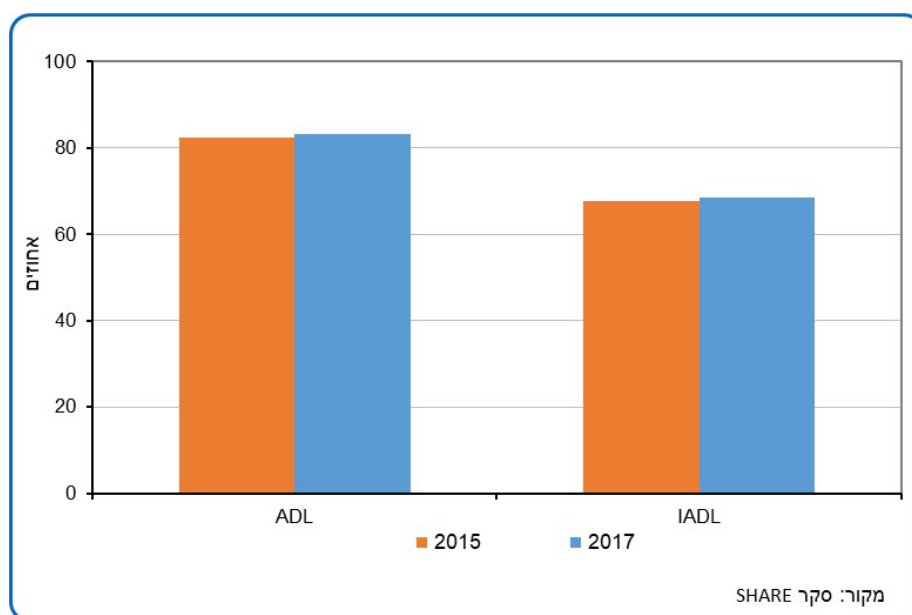
(1) תמיד או לעיתים קרובות

מצב תפקודי – מדדי ADL ו-IADL

נכון לשנת 2017, 83.2% מבני 65 ומעלה לא התקשו לבצע אף פעולה בסיסית יומיומית (לפי מדד ADL) ו-68.6% לא התקשו לבצע אף פעולה אינסטרומנטלית יומיומית (לפי מדד IADL). בקרב בני 75 ומעלה 12.3% לא הצליחו לבצע יותר מ-4 פעולות יומיומיות ו-27.7% התקשו לבצע יותר מ-5 פעולות אינסטרומנטליות יומיומיות.

תרשים 7 - בני 65 ומעלה שאינם מתקשים בביצוע אף פעולה בסיסית יומיומית

(מדדי תפקוד ADL ו-IADL), 2017 לעומת 2015

תחום משמעות ובדידות (בני 65 ומעלה)

ירידה באחוז בני 65 ומעלה המדווחים על תחושת הבדידות מ-33.1% ב-2015 ל-26.3% ב-2020. אחוז המדווחים על שביעות הרצון מהחיים בקרב בני 65 ומעלה גבוה, בדומה לכלל בני 20 ומעלה.

לוח ב - מדדי-על בתחום משמעות ובדידות (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)

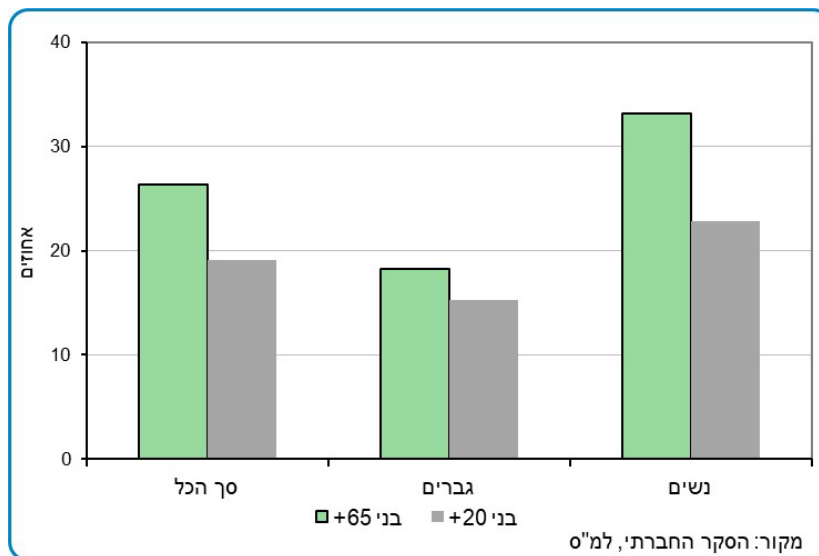
2015	2020	כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	הכיוון הרצוי	
33.1	26.3	↓	~	↓	תחושת בדידות ¹⁴
85.0	88.9	~	~	↑	שביעות רצון מהחיים ¹⁵
34.7	36.1	-	-	↑	איכות חיים בזקנה ¹⁶ – CASP-12, ציון (2017)

תחושת בדידות

בשנת 2020, 26.3% מבני 65 ומעלה חשו בדידות לעיתים קרובות או מדי פעם, לעומת 19.1% מבני 20 ומעלה.

נשים בנות 65 ומעלה חשו בדידות כמעט פי 2 יותר מגברים – 33.1% לעומת 18.2%, בהתאמה. ערבים חשו בדידות יותר מיהודים ואחרים – 38.6% לעומת 25.1%, בהתאמה.

תרשים 8 - חשים בדידות (1) לפי מין וגיל, 2020

(1) לעיתים קרובות או מדי פעם

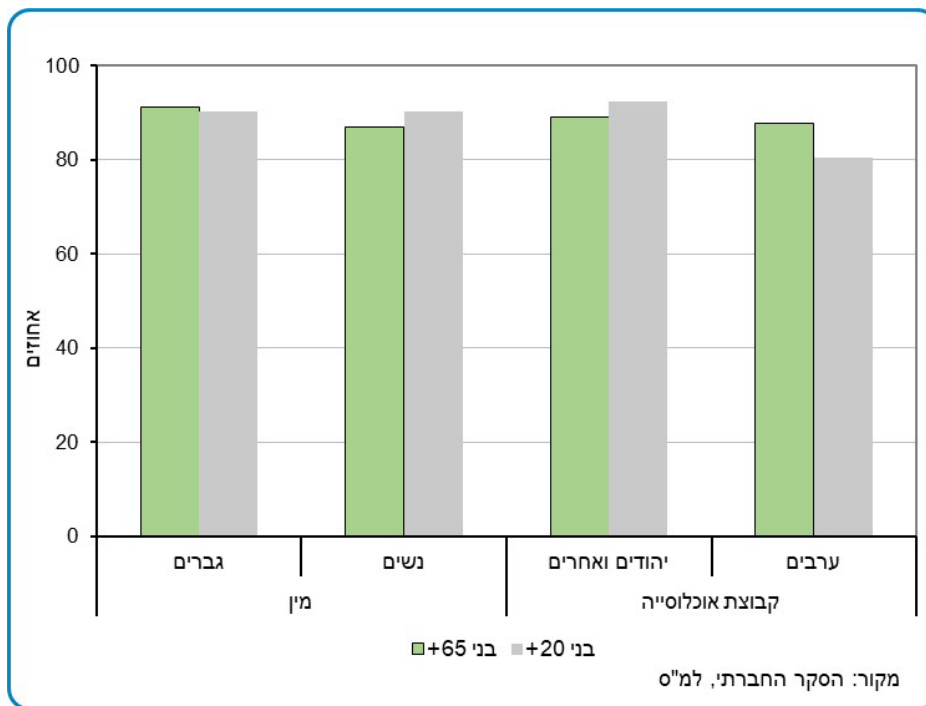
¹⁴ 'לעיתים קרובות' או 'מדי פעם'

¹⁵ 'מרוצים' או 'מרוצים מאוד'

¹⁶ המדד מבוסס על 12 שאלות, כולל 3 שאלות בנושא המשמעות, ובודק תפיסה של איכות החיים בזקנה על פי 4 רכיבים: שליטה, אוטונומיה, הגשמה עצמית והנאה. ציוני המדד נעים בין 12 ל-48. תוצאה גבוהה משמעותה איכות חיים גבוהה.

כ-88.9% מבני 65 ומעלה היו מרוצים או מרוצים מאוד מחייהם בשנת 2020 (86.0% ב-2015); 91.2% מהגברים ו-86.9% מהנשים.

תרשים 9 - שביעות רצון מהחיים(1), לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה, 2020

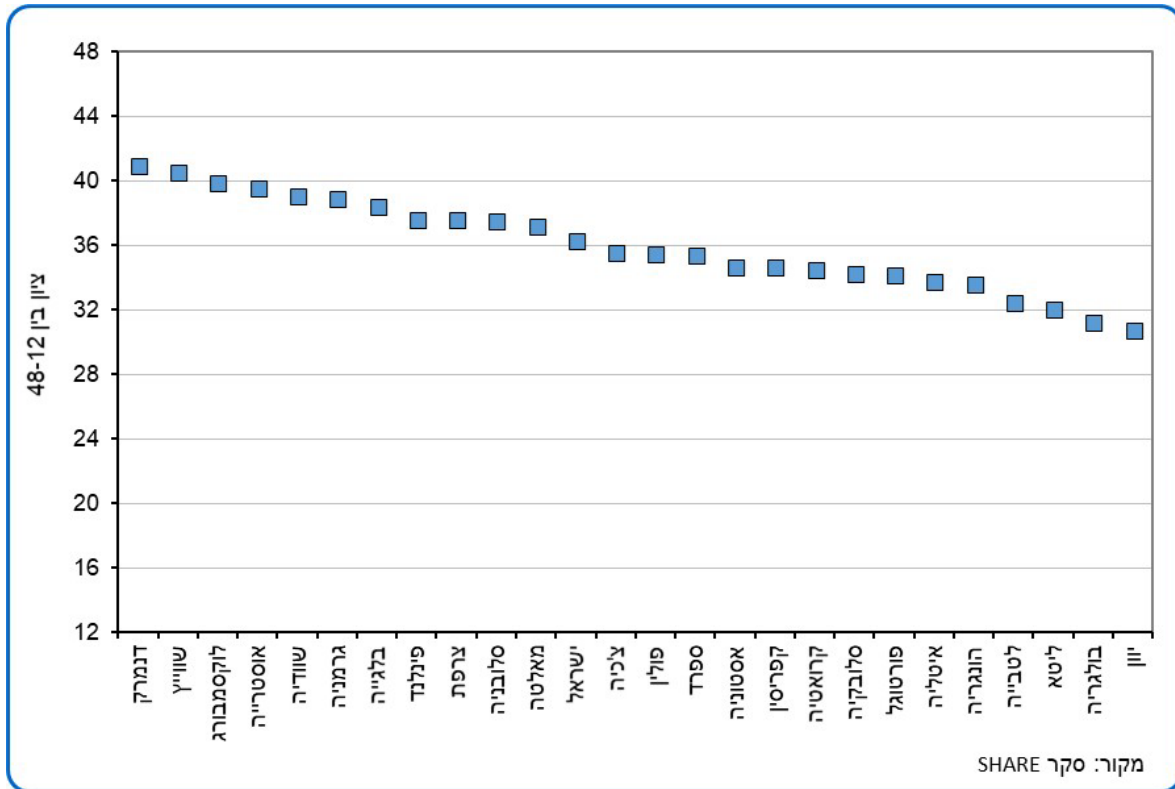

(1) מרוצים או מרוצים מאוד

איכות חיים בזקנה – מדד CASP-12

הערכים של מדד CASP-12 נעים בין 12 (איכות חיים נמוכה) ל-48 (איכות חיים גבוהה). ציון ה-CASP של בני 65 ומעלה בישראל בשנת 2017 היה 36.1, בדומה להערכה של בני 50 ומעלה. ציון ה-CASP של נשים בנות 65 ומעלה נמוך יותר מהציון של גברים בני 65 ומעלה – 35.8 לעומת 36.5, בהתאמה. ציון ה-CASP של ערבים בני 65 ומעלה נמוך יותר מהציון של יהודים ואחרים בני 65 ומעלה – 33.9 לעומת 36.3, בהתאמה. הציון של נשים ערביות בנות 65 ומעלה היה הנמוך ביותר – 32.4. ציון ה-CASP של בני 75 ומעלה היה נמוך יותר מהציון של בני 65-74 – 34.2 לעומת 36.8, בהתאמה. ישראל ממוקמת במקום ה-12 מתוך 26 המדינות המדורגות בסקר SHARE. בדנמרק היה הציון הגבוה ביותר – 41 ובבולגריה וביוון היה הציון הנמוך ביותר – 31.

תרשים 10 - איכות חיים בזקנה (CASP-12) בקרב בני 65 ומעלה, השוואה בין-לאומית, 2017

תחום חוסן כלכלי

(משקי בית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה, אלא אם כן צוין אחרת)

ירידה באחוז המדווחים על קושי כלכלי (מ-43.9% ב-2015 ל-36.4% ב-2017); מדד ג'יני לאי-שוויון¹⁷ בחלוקת ההכנסות היה גבוה יותר במשקי בית שבהם בודדים בגיל 65 ומעלה או במשקי בית שבהם שני פרטים שלפחות אחד מהם בגיל 65 ומעלה לעומת כלל משקי הבית באוכלוסייה. בקרב משקי בית של בודדים בני 65 ומעלה מדד ג'יני היה הגבוה ביותר (0.387), ובמקביל ההכנסה הכספית החציונית נטו הייתה הנמוכה ביותר (4,163 ש"ח).

לוח ג - מדדי-על בתחום חוסן כלכלי (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)

2015	2020	כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	הכיוון הרצוי	
43.9	36.4	↓	-	↓	קושי להסתדר כלכלית ¹⁸ (2017)
0.411	0.379	~	~	↓	מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו לנפש סטנדרטית ¹⁹ עבור משקי בית של בודד בן 65 ומעלה או שני פרטים שלפחות אחד מהם בן 65 ומעלה, ציון (2019) ²⁰
4,932	5,512	~	~	↑	הכנסה כספית חציונית נטו לנפש סטנדרטית, ²¹ אלפי ש"ח (2019) ²²

¹⁷ מדד ג'יני הוא מדד מקובל למדידת אי-שוויון בחלוקת ההכנסות בין משקי בית, וערכיו נעים בין 0 לציון שוויון מלא לבין 1 לציון אי-שוויון.

¹⁸ השיבו 'בקושי' או 'בקושי רב'

¹⁹ נפש סטנדרטית: גודל משק הבית משפיע על רמת החיים שאפשר לקיים מהכנסה נתונה. כדי ליצור בסיס להשוואת רמת החיים של משקי בית בעלי מספר נפשות שונה, נהוג להשוותם לפי ההכנסה לנפש. מקובל גם להניח שמספר הנפשות במשק בית אינו משפיע באופן אחיד ושווה על רמת החיים האפשרית מהכנסה נתונה, משום שקיימים לפי אותה הנחה יתרונות לגודל. לכן, נערך שקלול של מספר הנפשות לפי סולם אחיד: הסולם קובע כיחידת בסיס משק בית בן שתי נפשות; ככל שעולה מספר הנפשות, ניתן משקל שולי הולך ופוחת לכל נפש המתווספת למשק הבית. באמצעות סולם זה מתרגמים את מספר הנפשות במשק הבית למספר נפשות סטנדרטיות במשק בית.

²⁰ בעקבות שינוי שיטת האמידה של האוכלוסייה בסקר הוצאות משק הבית, בשנת 2019 חל שבר בסדרה ואין אפשרות להשוות לשנים קודמות.

²¹ הכנסה לנפש סטנדרטית: סך כל ההכנסות של משק הבית מחולק במספר הנפשות הסטנדרטיות במשק הבית. חישוב זה מתבצע כדי לנטרל את יתרון הגודל במשפחות גדולות, ולהשוות את כל משקי הבית לפי אותו בסיס.

²² נפש סטנדרטית: גודל משק הבית משפיע על רמת החיים שאפשר לקיים מהכנסה נתונה. כדי ליצור בסיס להשוואת רמת החיים של משקי בית בעלי מספר נפשות שונה, נהוג להשוותם לפי ההכנסה לנפש. מקובל גם להניח שמספר הנפשות במשק בית אינו משפיע באופן אחיד ושווה על רמת החיים האפשרית מהכנסה נתונה, משום שקיימים לפי אותה הנחה יתרונות לגודל. לכן, נערך שקלול של מספר הנפשות לפי סולם אחיד: הסולם קובע כיחידת בסיס משק בית בן שתי נפשות; ככל שעולה מספר הנפשות, ניתן משקל שולי הולך ופוחת לכל נפש המתווספת למשק הבית. באמצעות סולם זה מתרגמים את מספר הנפשות במשק הבית למספר נפשות סטנדרטיות במשק בית.

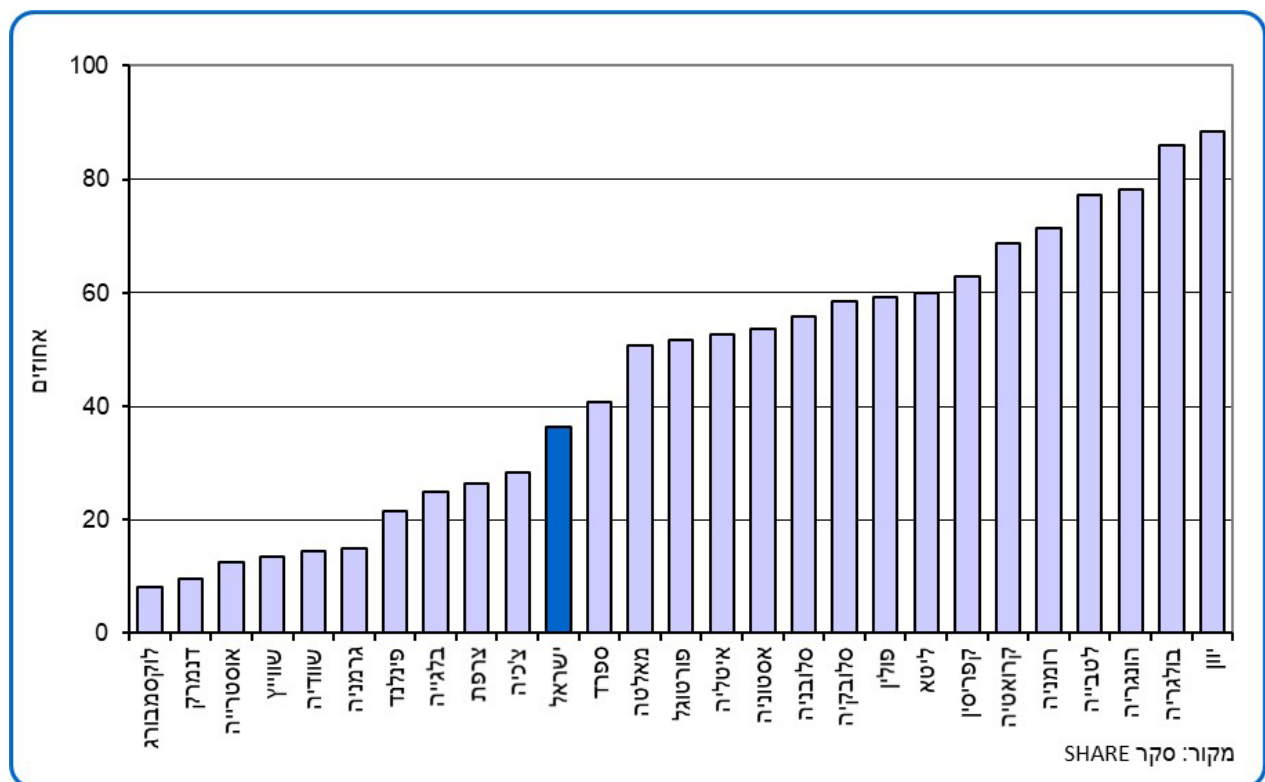
קושי להסתדר כלכלית

בשנת 2017, 36.4% ממשקי הבית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה דיווחו על קושי להסתדר כלכלית, שיפור לעומת שנת 2015 (43.9%). לשם השוואה, בקרב משקי בית של בני 50 ומעלה 41.5% דיווחו על קושי להסתדר כלכלית ב-2017, לעומת 45.6% ב-2015.

במשקי בית של ערבים שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה, אחוז המדווחים על קושי להסתדר כלכלית גבוה במידה רבה מהאחוז במשקי בית של יהודים ואחרים – 59.7% לעומת 33.4%, בהתאמה.

ישראל ממוקמת במקום ה-11 מתוך 27 המדינות המדורגות בסקר SHARE. בלוקסמבורג היה האחוז הנמוך ביותר של משקי הבית של מבוגרים שדיווחו על קושי להסתדר כלכלית (8%), ואילו ביוון היה האחוז הגבוה ביותר – 88%.

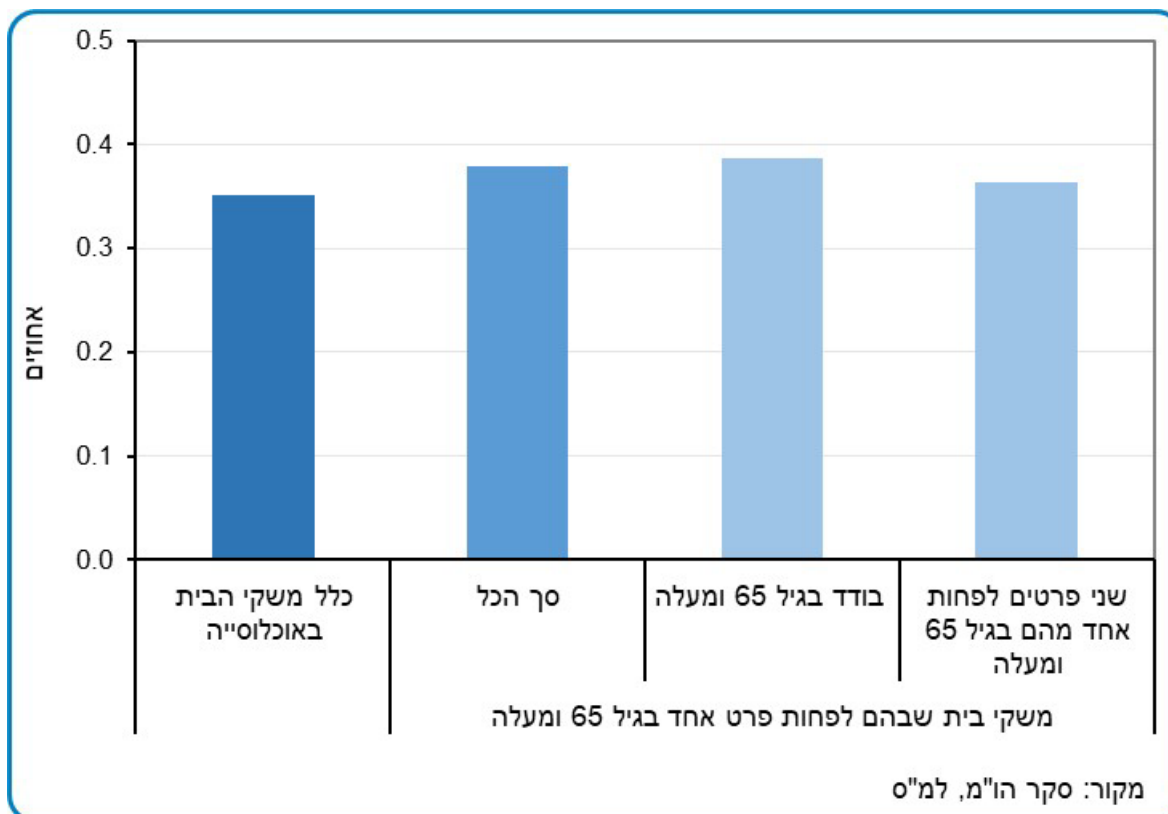
תרשים 11 – משקי בית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה שדיווחו על קושי להסתדר כלכלית, השוואה בין-לאומית, 2017

מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסה נטו לנפש סטנדרטית

מדד ג'יני במשקי בית של בודדים בני 65 ומעלה ובמשקי בית שבהם שני פרטים שלפחות אחד מהם בן 65 ומעלה עמד בשנת 2019 על 0.379, לעומת 0.351 בכלל משקי הבית באוכלוסייה. מדד ג'יני במשקי בית של בודדים בני 65 ומעלה (0.387) היה גבוה יותר מהמדד במשקי בית של שני פרטים שלפחות אחד מהם בגיל 65 ומעלה (0.364).

תרשים 12 - מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסה נטו לנפש סטנדרטית לפי סוג משקי בית, 2019

הכנסה כספית חציונית נטו לנפש סטנדרטית

בשנת 2019 ההכנסה הכספית חציונית נטו לנפש סטנדרטית בקרב משקי בית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה הייתה 5,512 ש"ח, בדומה לזו שבכלל משקי הבית – 5,570 ש"ח. ההכנסה הכספית חציונית נטו לנפש סטנדרטית בקרב משקי בית שבהם שני פרטים שלפחות אחד מהם בגיל 65 ומעלה הייתה הגבוהה ביותר (7,546 ש"ח ב-2019), ואילו בקרב משקי בית של בודדים בני 65 ומעלה היא הייתה הנמוכה ביותר בהשוואה לסוגי משקי הבית האחרים (4,163 ש"ח ב-2019).

מדדים מנבאים להזדקנות מיטבית

תחום ניהול בריאות (בני 65 ומעלה, אלא אם כן צוין אחרת)

עלייה בהערכה עצמית של בריאות (מ-55.7% ב-2015 ל-62.4% ב-2020); עלייה באחוז מקבלי חיסון נגד שפעת ונגד פנאומוקוק ב-2019 לעומת 2018. ירידה באחוז מקבלי חיסון נגד שפעת מ-64.3% ב-2015 ל-61.9% ב-2019. גברים מדווחים שבריאותם טובה ומתחסנים יותר מנשים.

לוח ד - מדדים מנבאים בתחום ניהול בריאות (אחוזים)

2015	2020	כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	הכיוון הרצוי	
55.7	62.4	↑	↑	↑	הערכה עצמית של בריאות ²³
64.3	61.9	↓	↑	↑	קבלת חיסון נגד שפעת (2019)
78.1	78.3	↑	↑	↑	קבלת חיסון נגד פנאומוקוק בני 65-74 (2019)

הערכה עצמית של בריאות

בשנת 2020, 62.4% מבני 65 ומעלה מעריכים כי בריאותם טובה מאוד או טובה, לעומת 86% מבני 20 ומעלה. כ-28% מבני 65 ומעלה מעריכים כי בריאותם לא כל כך טובה (10.5% מבני 20 ומעלה), ו-8.8% מעריכים כי בריאותם לא טובה כלל (3.1% מבני 20 ומעלה).

קבלת חיסון נגד שפעת ופנאומוקוק

כ-62% מבני 65 ומעלה קיבלו חיסון נגד שפעת בשנת 2019. 58.7% מבני 65-74 קיבלו חיסון נגד שפעת ו-78.3% קיבלו חיסון נגד פנאומוקוק.

²³ טובה מאוד או טובה

תחום אורח חיים בריא (בני 65 ומעלה, אלא אם כן צוין אחרת)

באחוז בני 65 ומעלה המנהלים אורח חיים בריא ומקפידים לפחות על שתי התנהגויות בריאות חלה ירידה מ-64.7% ב-2016 לכ-59% בשנת 2019; בשנת 2015, 64.2% מבני 65 ומעלה ביצעו פעילות גופנית קלה ו-47.3% ביצעו פעילות גופנית מאומצת לפחות פעם בשבוע; המדדים של ירידה משמעותית במשקל, תת-משקל או השמנת יתר, שכיחים יותר בקרב נשים בנות 65 ומעלה מאשר בקרב גברים בני 65 ומעלה.

לוח ה - מדדים מנבאים בתחום אורח חיים בריא (אחוזים)

2015	2020	כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	הכיוון הרצוי	
					התנהגויות בריאות ²⁴ (2019)
19.2	16.8	↓	-	↑	שלוש התנהגויות בריאות
45.5	42.1	↓	-	↑	שתי התנהגויות בריאות
29.8	35.6	↑	-	↑	התנהגות בריאה אחת
5.5	5.5	~	-	↓	אף התנהגות בריאה
64.2	-	-	-	↑	עיסוק בפעילות גופנית קלה לפחות פעם אחת בשבוע (2015)
47.3	-	-	-	↑	עיסוק בפעילות גופנית מאומצת לפחות פעם אחת בשבוע (2015)
6.3	6.0	↓	↓	↓	אחוז החווים ירידה משמעותית במשקל ²⁵ (2019)
14.9	15.4	↑	↑	↓	תת-משקל בקרב בני 75 ומעלה (2019)
33.1	33.2	~	~	↓	השמנת יתר בקרב בני 65-84 (2019)

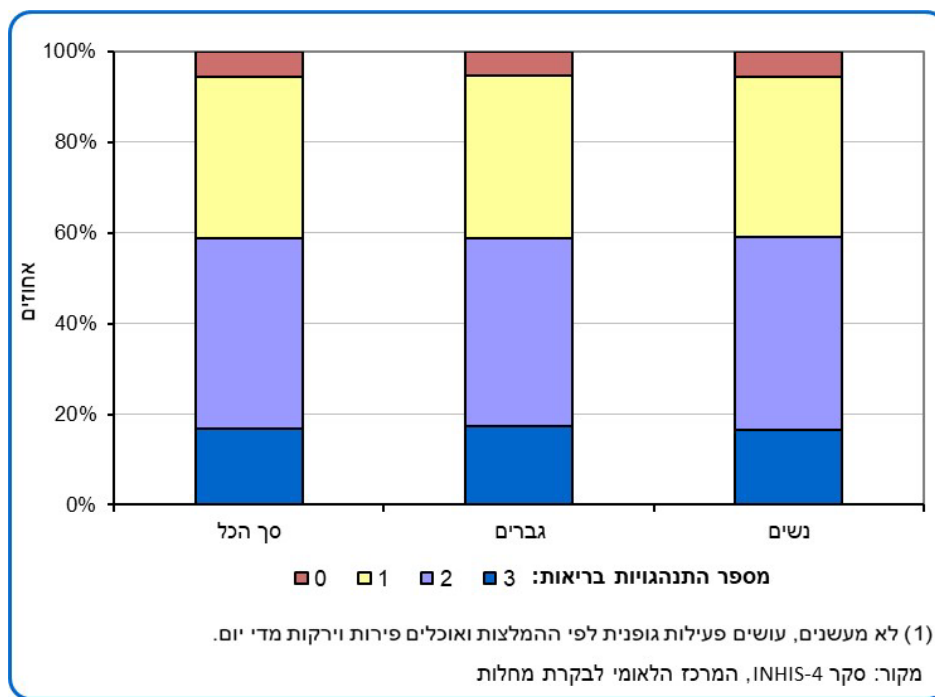
²⁴ מתוך שלוש התנהגויות מרכזיות וחשובות לקידום הבריאות ולשיפור באיכות חיים: אי-עישון, ביצוע פעילות גופנית ואכילת פירות וירקות. שנת הבסיס 2016.

²⁵ הממד מתייחס לירידה בלתי רצונית במשקל גוף בקרב מבוגרים – ירידה של 10% או יותר בהשוואה למשקל הגבוה ביותר שתועד בשנתיים האחרונות. איבוד משקל גוף באופן חד ובלתי מכוון יכולה להעיד על פי רוב על בעיה בריאותית מסוגים שונים.

התנהגויות בריאות

59% מבני 65 ומעלה בשנת 2019 הקפידו על אורח חיים בריא הכולל לפחות שתי התנהגויות בריאות, כ-17% מתוכם הקפידו על כל השלוש. 5.5% לא הקפידו על אורח חיים בריא כלל. בקרב בני 21 ומעלה 52.5% הקפידו לפחות על שתי התנהגויות בריאות, מתוכם כ-15% הקפידו על כל השלוש.

תרשים 13 - בני 65 ומעלה, לפי מספר התנהגויות בריאות (1) ומין, 2019

ירידה משמעותית במשקל, תת-משקל והשמנת יתר

6.0% מבני 65 ומעלה חוו ירידה משמעותית במשקל ב-2019; 5.6% מהגברים ו-6.4% מהנשים. אחוז זה עולה עם הגיל: 5.0% בקרב בני 74-65, 6.8% בקרב בני 84-75, ו-9.2% בקרב בני 85 ומעלה. בשנת 2019, 15.4% מבני 75 ומעלה היו בתת-משקל (14.7% מהגברים ו-15.9% מהנשים), ו-33.2% מבני 84-65 היו במצב של השמנת יתר (28.1% מהגברים ו-37.5% מהנשים). אחוזים אלו היו יציבים לאורך השנים.

תחום אורח חיים חברתי פעיל (בני 65 ומעלה)

נשים מרגישות קרבה גבוהה יותר לרשת החברתית²⁶ מגברים, יהודים ואחרים מרגישים קרבה גבוהה יותר לרשת החברתית מערבים; הציון של שביעות רצון מהרשת החברתית בקרב בני 65 ומעלה בישראל גבוה – 9 מתוך 10 בשנת 2015; עלייה באחוז בני 65 ומעלה שיש להם חברים שאיתם הם בקשר (מ-82.2% ב-2019 ל-88.1% ב-2020); יציבות במדדי שביעות הרצון מהקשר עם בני משפחה ועם שכנים, בתחושה שיש על מי לסמוך בשעת משבר ובעיסוק בפעילות התנדבותית; ירידה בשיעור התעסוקה²⁷ (מ-21.7% ב-2019 ל-21.0% ב-2020), במקביל לעלייה בשיעור התעסוקה במשרה חלקית שלא מרצון (מ-0.4% ב-2019 ל-0.6% ב-2020); יציבות בפערים בין גברים לנשים בשיעור התעסוקה לטובת הגברים, ובין יהודים ואחרים לערבים לטובת יהודים ואחרים.

לוח ו - מדדים מנבאים בתחום אורח חיים חברתי פעיל (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)

2015	2020	כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	כיוון השינוי לעומת הקודמת	הכיוון הרצוי	
1.9	-	-	-	↑	קרבה לחברי הרשת החברתית, ²⁸ ציון (2015)
2.6	-	-	-	↑	גודל הרשת החברתית, ²⁹ מספר אנשים ממוצע (2015)
9.0	-	-	-		שביעות רצון מהרשת החברתית, ³⁰ ציון (2015)
82.4	88.1	↑	↑	↑	קשרים עם חברים
89.8	91.8	~	~	↑	תחושה שיש על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה
82.1	83.3	~	~	↑	תחושת הערכה מבני המשפחה ³¹
94.0	95.2	~	~	↑	שביעות רצון מהקשר עם בני המשפחה ³²

²⁶ רשת חברתית היא קבוצת אנשים שמקיימים ביניהם קשרים שונים, כגון בני משפחה או חברים. התקשורת ברשת החברתית מאפשרת לשתף תכנים שונים ומידע עם אחרים וליצור קבוצות וקהילות שונות.

²⁷ שיעור התעסוקה הוא אחוז המועסקים מכלל אוכלוסיית בני 65 ומעלה.

²⁸ הממד משלב חמישה פרמטרים לקביעת רמת הקרבה: גודל הרשת, קרבה פיזית, תדירות הקשר, קרבה נפשית, וגיוון הרשת. הממד מיוצג בסולם של 1-4. ככל שהערך גבוה יותר כך הקרבה גדולה יותר.

²⁹ הממד גודל הרשת החברתית הוא פרמטר אחד מתוך החמישה שמרכיבים את הממד קרבה לרשת החברתית. הממד מציג את מספר האנשים הנמצאים ברשת חברתית ממוצעת של המשיב בסקר.

³⁰ הממד מציג ציון של שביעות רצון מהרשת החברתית בסולם של 1-10. ככל שהערך גבוה יותר כך שביעות הרצון גבוהה יותר.

³¹ 'במידה רבה'; שנת הבסיס 2018.

³² 'מרוצים או 'מרוצים מאוד'.

85.4	85.1	~	~	↑	שביעות רצון מהיחסים עם השכנים ³³
18.5	21.0	↑	↓	↑	שיעור התעסוקה ³⁴
40.4	38.5	↓	↓	↑	שיעור המועסקים במשרה חלקית ³⁵
0.6	0.6	~	↑	↓	שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון ³⁶
15.5	16.4	~	~	↑	עיסוק בפעילות התנדבותית בשנה האחרונה
42.0	57.9	↑	-	↑	עיסוק בפעילות פנאי יחידנית לפחות פעם בשבוע בשנה האחרונה (2017)

הרשת החברתית ויחסים עם משפחה, חברים ושכנים

הציון לתחושת הקרבה לחברי הרשת החברתית בקרב בני 65 ומעלה בשנת 2015 היה 1.9 בסולם מ-1 עד 4. מדד זה משלב בין חמישה פרמטרים לקביעת רמת הקרבה: גודל הרשת, קרבה פיזית, תדירות הקשר, קרבה נפשית, וגיוון הרשת.

נשים מרגישות קרבה גבוהה יותר לרשת החברתית מגברים – ציון 2.0 לעומת 1.8, בהתאמה. יהודים ואחרים מעריכים קרבה גבוהה יותר לרשת החברתית מערבים – ציון 2.0 לעומת 1.5, בהתאמה.

שביעות הרצון מהרשת החברתית בקרב בני 65 ומעלה בשנת 2015 הייתה 9 בסולם מ-1 עד 10. 91.8% מבני 65 ומעלה חשו שיש להם על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה ב-2020. אחוז הנשים שחשו כך היה מעט יותר גבוה מאחוז הגברים – 93.7% לעומת 89.5%, בהתאמה.

95.2% מבני 65 ומעלה היו מרוצים מהקשר עם בני המשפחה ו-83.3% חשו הערכה מבני המשפחה. אחוז הנשים שחשו הערכה מבני המשפחה היה גבוה מאחוז הגברים – 85.3% לעומת 80.8%, בהתאמה, ואחוז הערבים היה גבוה מאחוז היהודים והאחרים – 88.9% לעומת 82.7%, בהתאמה.

לכ-88% מבני 65 ומעלה יש קשרים עם החברים וכ-85% מרוצים מהיחסים עם השכנים, במיוחד ערבים – 92.6%.

שיעור תעסוקה

שיעור התעסוקה של בני 65 ומעלה עמד בשנת 2020 על 21.0%, עלייה לעומת 2015 (18.5%). שיעור התעסוקה של גברים גבוה פי 2 משיעור התעסוקה של נשים, פער זה נשמר לאורך השנים. שיעור התעסוקה של יהודים ואחרים גבוה פי 3 מזה של ערבים.

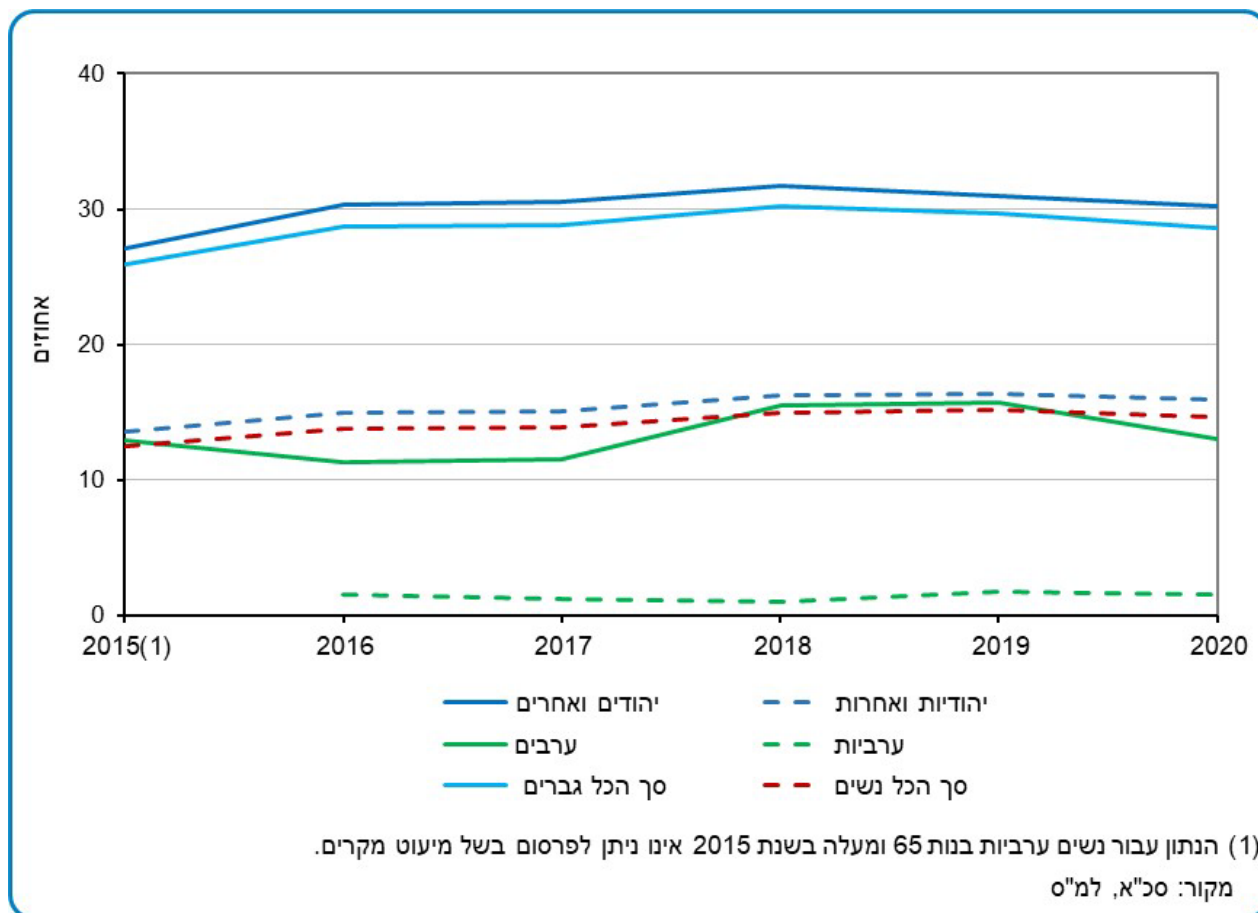
³³ 'מרוצים או 'מרוצים מאוד'.

³⁴ שיעור התעסוקה הוא אחוז המועסקים מכלל אוכלוסיית בני 65 ומעלה.

³⁵ עד 30 שעות שבועיות; שנת הבסיס 2018.

³⁶ עד 30 שעות שבועיות; שנת הבסיס 2018.

תרשים 14 - שיעור התעסוקה של בני 65 ומעלה, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה, 2015-2020

פעילות התנדבותית ופעילות פנאי יחידנית

על פי הסקר החברתי, בשנת 2020 16.4% מבני 65 ומעלה דיווחו על השתתפות בפעילות התנדבותית בשנה שקדמה לריאיון.

על פי סקר SHARE בשנת 2017, 13.6% מבני 65 ומעלה דיווחו על השתתפות בפעילות התנדבותית ו-58% דיווחו על פעילות פנאי יחידנית.³⁷ יהודים ואחרים התנדבו ועסקו בפעילות פנאי יחידנית יותר מערבים – 14.7% מהיהודים והאחרים התנדבו לעומת 1.1% מהערבים; 61.4% מהיהודים והאחרים עסקו בפעילות פנאי יחידנית לעומת 19.8% מהערבים.

³⁷ דוגמאות לפעילות פנאי יחידנית: קריאת ספרים, עיתונים, כתבי עת; פתרון תשבצים, סודוקו.

תחום אוריינות דיגיטלית

(במשקי בית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה אלא אם כן צוין אחרת)

בקרוב משקי בית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה, אחוז הנגישות למחשב ביתי, מחשב נישא או טבלט היה נמוך מהאחוז בכלל משקי הבית באוכלוסייה. במשקי בית של בודדים בני 65 ומעלה אחוז זה היה נמוך במיוחד בהשוואה לסוגי משקי הבית האחרים. באחוז המשתמשים באינטרנט חלה עלייה (מ-66.7% ב-2019 ל-73.0% ב-2020), בין היתר בשימוש באינטרנט באמצעות הטלפון הנייד (מ-60.8% ב-2019 ל-66.9% ב-2020); יציבות בשימוש בשירותי ממשל מקוונים לעומת 2019, עלייה ניכרת לעומת 2015.

לוח ז - מדדים מנבאים בתחום אוריינות דיגיטלית (אחוזים)

2015	2020	כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	הכיוון הרצוי	
63.8	61.3	~	↓	↑	נגישות למחשב ביתי (2019) ³⁸
25.5	25.6	~	↓	↑	נגישות למחשב נישא או טבלט (2019) ³⁹
48.9	73.0	↑	↑	↑	שימוש באינטרנט, בני 65 ומעלה
31.6	66.9	↑	↑	↑	שימוש באינטרנט באמצעות הטלפון הנייד, בני 65 ומעלה
14.5	26.1	↑	~	↑	שימוש בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov), בני 65 ומעלה

נגישות למחשב ביתי, מחשב נישא או טבלט

בשנת 2019 ל-61.3% ממשקי הבית שבהם לפחות פרט אחד בגיל 65 ומעלה היה מחשב ביתי ול-25.6% היה מחשב נישא או טבלט. ל-75.8% בכלל משקי הבית באוכלוסייה היה מחשב ביתי ול-33.6% – מחשב נישא או טבלט.

אחוז הנגישות הנמוך ביותר היה בקרב משקי בית של בודדים בני 65 ומעלה – ל-41.7% היה מחשב ביתי ול-14.5% היה מחשב נישא או טבלט.

במשקי בית שבהם שני פרטים שלפחות אחד מהם בגיל 65 ומעלה אחוז הנגישות למחשבים היה גבוה יותר – ל-74.6% היה מחשב ביתי ול-34.5% היה מחשב נישא או טבלט.

³⁸ בעקבות שינוי שיטת האמידה של האוכלוסייה בסקר הוצאות משק הבית, בשנת 2019 חל שבר בסדרה ואין אפשרות להשוות לשנים קודמות.

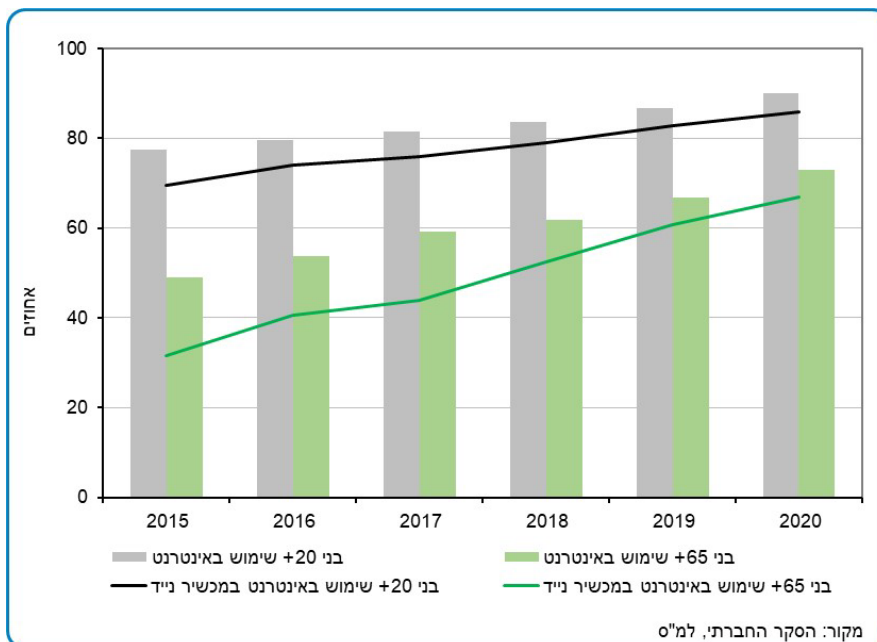
³⁹ בעקבות שינוי שיטת האמידה של האוכלוסייה בסקר הוצאות משק הבית, בשנת 2019 חל שבר בסדרה ואין אפשרות להשוות לשנים קודמות.

שימוש באינטרנטי ושימוש בשירותי ממשל מקוונים

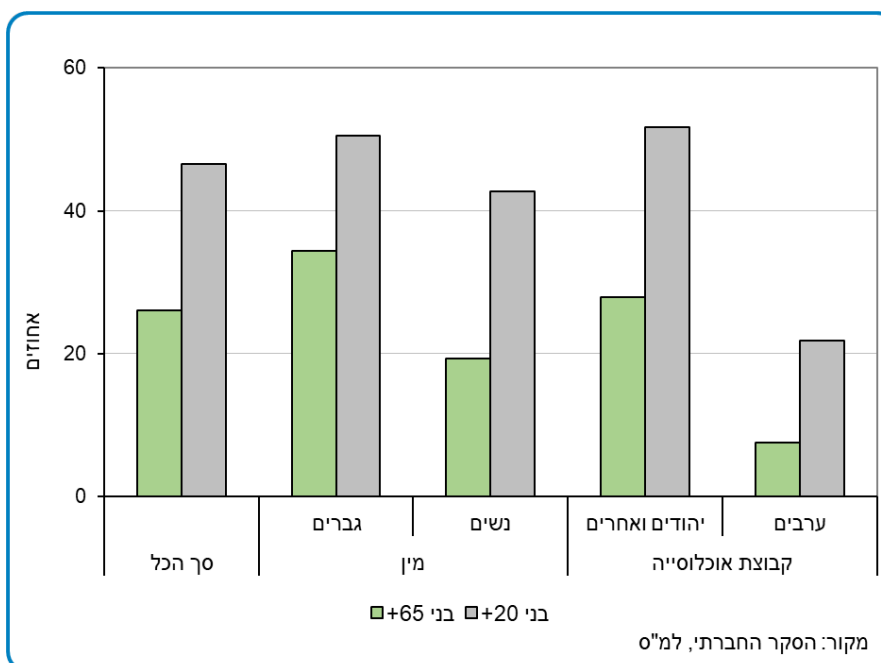
73.0% מבני 65 ומעלה השתמשו באינטרנט ב-2020, מתוכם כ-67% השתמשו באינטרנט באמצעות טלפון נייד. עלייה ניכרת נרשמה בשימוש באינטרנט לאורך השנים בכלל ובאמצעות טלפון נייד בפרט.

26.1% מבני 65 ומעלה השתמשו בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov) ב-2020, עלייה ניכרת לעומת 2015 (14.5%).

תרשים 15 - שימוש באינטרנט לפי גיל ואמצעי שימוש, 2015-2020

תרשים 16 - שימוש בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov), לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה, 2020

מקורות הנתונים

הנתונים לדוח הזדקנות מיטבית נאספו משבעה מקורות מידע שונים – מנתוני הלמ"ס וממקורות מידע חיצוניים. חלק מהנתונים מבוססים על נתונים מינהליים וחלקם על סקרים ייעודיים.

מקור	הערות	מדדים
רשות האוכלוסין משרד הבריאות הסקר החברתי של הלמ"ס	חושבו בתחום הבריאות בלמ"ס	תוחלת חיים שנות החיים הבריאים
הסקר החברתי של הלמ"ס	הסקר מספק מידע חיוני על תנאי החיים ורווחת האוכלוסייה בישראל ובוחן את תפיסות הפרט במגוון תחומים. הסקר מבוצע בכל שנה מאז 2002. אוכלוסיית הסקר היא האוכלוסייה הקבועה של מדינת ישראל בגילים 20 ומעלה. להסברים נוספים על הסקר	תחושת דיכאון בשנה האחרונה תחושת בדידות הערכה עצמית של בריאות שביעות רצון מהחיים קשרים עם חברים תחושת ההערכה מבני המשפחה שביעות רצון מהקשר עם בני המשפחה שביעות רצון מהיחסים עם שכנים עיסוק בפעילות התנדבותית בשנה האחרונה שימוש באינטרנט שימוש בשירותי ממשל מקוונים
סקר הוצאות והכנסות משקי בית של הלמ"ס	בסקר זה נאספים נתונים על ההוצאות וההכנסות של משקי הבית בישראל ועל המוצרים שבבעלותם. כמו כן, נאספים נתונים על דיור, השכלה, תעסוקה ועוד. אוכלוסיית הסקר כוללת את כל משקי הבית, למעט בקיבוצים לא מופרטים ובשבטי בדווים. מדגם הסקר הוא מדגם דירות הכולל כ-10,000 דירות בכל שנה. להסברים נוספים על הסקר	מדד ג'יני לאי-שוויון הכנסה כספית חציונית נטו לנפש סטנדרטית
סקר כוח אדם של הלמ"ס	בסקר זה נאספים נתונים על מאפייני התעסוקה בישראל: מבנה כוח העבודה, היקף התעסוקה	שיעור תעסוקה שיעור תעסוקה במשרה חלקית שלא מרצון

הערות	מקור	מדדים
<p>והאבטלה, ניידות בתעסוקה ועוד. כמו כן נאספים נתונים על תנאי הדיור, על השכלת האוכלוסייה ועל המבנה הדמוגרפי של משקי הבית. משנת 2012 הסקר מתבצע במתכונת חודשית. אוכלוסיית הסקר היא האוכלוסייה הקבועה של מדינת ישראל בגילים 15 ומעלה. בכל חודש נדגמות כ-12,000 דירות.</p> <p>להסברים נוספים על הסקר</p>		
<p>המרכז עוסק בעריכת סקרי בריאות, ניטור תחלואה זיהומית, הקמת רישומים למחלות שונות, טיוב רישומים ואחזקתם, כתיבת פרסומים בנושא מצב בריאות האוכלוסייה, מתן מידע לאנשי מקצוע בתחומי בריאות שונים ועוד. רישומי המחלות מהווים את הבסיס לחישוב שיעורי היארעות והימצאות של מחלות.</p> <p>לאתר המלב"ם</p>	<p>המרכז הלאומי לבקרת מחלות (המלב"ם)</p>	<p>תחלואה בסרטן הימצאות הסוכרת אירועי שבץ מוחי מטופלי דיאליזה התנהגויות בריאות</p>
<p>זהו סקר אורך הבוחן את המצב הבריאותי, החברתי-כלכלי והרגשי בקרב מבוגרים בני 50 במדינות אירופה. בישראל הסקר נערך החל משנת 2004, אחת לשנתיים, על ידי מרכז הידע לחקר הזדקנות האוכלוסייה בישראל באוניברסיטה העברית בירושלים. בדוח הראשון מוצגים נתוני הסקר לשנים 2015, 2017, בהתאם לגלי הסקר.</p> <p>למידע נוסף על הסקר</p>	<p>סקר The – SHARE Survey of Health, Aging and Retirement in Europe</p>	<p>IADL, ADL תחושת דיכאון או עצבות בחודש האחרון יכולת להסתדר כלכלית עיסוק בפעילות גופנית קלה או מאומצת עיסוק בפעילות התנדבותית עיסוק בפעילות פנאי יחידנית איכות חיים בזקנה CASP-12 מדדי הרשת החברתית (גודל הרשת, קרבה לרשת ושביעות רצון מהרשת החברתית)</p>

הערות	מקור	מדדים
<p>התוכנית מקיימת מדידה מתמשכת של איכות שירותי המניעה, האבחון והריפוי הניתנים בקהילה על ידי קופות החולים. התוכנית שמה לה כיעד לספק לציבור ולקובעי המדיניות מידע על איכות הטיפול הרפואי הניתן על ידי קופות החולים בתחומים שונים, במטרה לשפר ולהיטיב את השירות הרפואי הניתן לתושבי ישראל.</p> <p>למידע נוסף על התוכנית</p>	<p>התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואה בקהילה</p>	<p>תת-משקל עודף משקל ירידה משמעותית במשקל קבלת חיסון נגד שפעת קבלת חיסון נגד פנאומוקוק</p>